

Programi Evropske unije

Programi Evropske unije imaju za cilj unapređenje saradnje između država članica u različitim oblastima koje se tiču zajedničkih politika Evropske unije u različitim oblastima, kao što su zdravstvo, kultura, nauka, obrazovanje, zaštita životne sredine, pravosuđe, poreska i carinska politika, preduzetništvo itd. Iako su prvenstveno namijenjeni članicama, određeni programi su dostupni i državama obuhvaćenim procesom proširenja, koje ovim putem imaju priliku da se upoznaju sa načinima saradnje u okviru sektorskih politika EU i iskoriste ovu podršku za realizaciju značajnih nacionalnih i međunarodnih projekata.

U okviru finansijske perspektive 2007-2013, Crna Gora je učestvovala u sedam programa Unije za koje je finansijska podrška za plaćanje dijela godišnjeg učešća obezbijeđena iz IPA programa.

Programi Unije u kojima Crna Gore učestvuje u periodu 2014-2020. su¹:

- **Horizont 2020 (Horizon 2020)**

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Horizont 2020 je finansijski instrument koji je koncipiran tako da implementira odredbe vodeće inicijative EU *Inovativna unija* i strategije *Evropa 2020*, sa ciljem obezbjeđenja konkurentnosti cjelokupnog evropskog tržišta. Program je usmjeren na jačanje ekonomskog rasta u Evropi i stvaranje novih radnih mjesta, na osnovu veće stope investiranja u nauku i istraživanje.

- **Kreativna Evropa (Creative Europe)**

<http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/>

Neki od ciljeva programa Kreativna Evropa su podrška organizacijama u kulturi za djelovanje na međunarodnom planu, promocija međunarodne razmjene umjetnika i profesionalaca u kulturi, finansijsko osnaživanje malih i srednjih preduzeća u kulturi, kao i podrška međunarodnim kulturnim politikama koje bi pospješile inovacije i nove poslovne modele.

- **Erasmus +**

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm

Erasmus+ je novi program za obrazovanje, obuku, mlade i sport, koji će promovisati mogućnosti učenja za pojedince u Evropskoj uniji i izvan nje, saradnju između obrazovnih ustanova, organizacija mladih, lokalnih i regionalnih vlasti, kao i podršku u procesu reformi politika u zemljama članicama i saradnju sa zemljama koje nijesu dio EU.

- **COSME**

http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

Program za konkurentnost preduzetništva i malih i srednjih preduzeća – COSME, ima za cilj jačanje konkurentnosti i održivosti preduzeća Evropske unije, uključujući sektor turizma, podsticanje preduzetničke kulture i rasta malih i srednjih preduzeća.

- **Evropa za građane (Europe for Citizens)**

https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens/news/europe-for-citizens-funding-programme-for-period-2014-2020-officially_en

¹ Informacija o statusu pripreme za IPA II, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Podgorica, jul 2014.

Cilj ovog programa je da se Evropa približi svojim građanima i da im se omogući veće učešće u procesu odlučivanja i kreiranja evropskih politika. Kroz ovaj program građani imaju mogućnost da se uključe u transnacionalne razmjene i aktivnosti saradnje sa organizacijama iz različitih zemalja i tako doprinesu razvoju osjećaja pripadnosti zajedničkim evropskim vrijednostima.

- **Evropski program za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI)**

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>

Program za zapošljavanje i socijalne inovacije, podržaće inovativne mjere socijalne politike, promovisanje mobilnosti radne snage, olakšavanje pristupa mikrokreditima, podsticanje socijalnog preduzetništva i slično.

- **Carine (Customs)**

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/cooperation_programmes/customs2020/index_en.htm

Program Carine 2020. će podržavati saradnju između nadležnih tijela za carinu u Evropskoj uniji i olakšati umrežavanje, zajedničke aktivnosti i jačanje kapaciteta institucija, a u isto vrijeme će podržati razvoj informatičke infrastrukture kako bi se omogućio razvoj elektronske carine.

- **Fiskalis (Fiscalis)**

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/fiscus/index_en.htm

Programom Fiskalis se želi obezbijediti razvoj pouzdanog i funkcionalnog poreskog sistema na unutrašnjem tržištu EU, jačanjem saradnje između država koje učestvuju, njihovih administracija i službenika. Pored toga, program je namijenjen i informisanju i prenošenju iskustava i znanja među zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU.